

# Triển khai ESG trong ngành Ngân hàng Việt Nam: Góc nhìn từ hành lang pháp lý

PGS, TS. NGUYỄN ĐỨC TRUNG\*

TS. LỮ HỮU CHÍ\*

● NGÀY NHẬN BÀI: 23/3/2025 ● NGÀY BIÊN TẬP: 30/3/2025 ● NGÀY DUYỆT ĐĂNG: 9/4/2025



ẢNH: ĐỨC TRUNG

\* TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP. HỒ CHÍ MINH

**Tóm tắt:** Việc triển khai ESG (Môi trường - Environmental, Xã hội - Social và Quản trị - Governance) một cách toàn diện không chỉ giúp ngành Ngân hàng phát triển bền vững hơn, mà còn góp phần tạo động lực cho nền kinh tế Việt Nam trong việc hướng tới các tiêu chuẩn tài chính xanh và bền vững theo xu hướng quốc tế. Bài nghiên cứu phân tích việc triển khai các yếu tố ESG trong ngành Ngân hàng Việt Nam từ góc nhìn hành lang pháp lý. Bài viết cung cấp cái nhìn tổng quan về các chính sách, quy định và định hướng hiện hành liên quan đến ESG, làm rõ những rào cản pháp lý cũng như các cơ hội tiềm năng mà ESG mang lại cho ngành Ngân hàng Việt Nam. Ngoài ra, bài viết cũng phân tích những thách thức trong quá trình thực thi ESG tại Việt Nam, đặc biệt là sự phân tán, khuôn khổ pháp lý thống nhất, toàn diện, khó khăn trong đo lường tác động ESG và hạn chế về năng lực triển khai của các tổ chức tín dụng. Cuối cùng, bài nghiên cứu đưa ra một số kiến nghị chính sách nhằm hoàn thiện khung pháp lý, xây dựng cơ chế giám sát hiệu quả và thúc đẩy các chính sách tín dụng xanh.

**Từ khóa:** ESG, tài chính xanh, tín dụng xanh, tổ chức tín dụng

## ESG IMPLEMENTATION IN VIETNAM BANKING SECTOR: PERSPECTIVE FROM THE LEGAL FRAMEWORK

**Abstract:** The comprehensive implementation of ESG (Environmental, Social, and Governance) not only helps the banking sector develop more sustainably but also contributes to creating momentum for the Vietnam economy in moving towards green and sustainable financial standards in line with international trends. This research paper analyzes the implementation of ESG in Vietnam banking sector from a legal framework perspective. The article provides an overview of current policies, regulations, and orientations related to ESG, clarifies legal barriers as well as potential opportunities that ESG brings to the Vietnam banking sector. In addition, the paper also analyzes the challenges in the ESG implementation process in Vietnam, especially the lack of consistency in legal regulations, difficulties in measuring ESG impacts, and limitations in the implementation capacity of credit institutions. Finally, the research paper offers some policy recommendations to improve the legal framework, build an effective monitoring mechanism, and promote green credit policies.

**Keywords:** ESG, green finance, green credit, credit institutions

### 1. GIỚI THIỆU.

ESG là xu hướng quan trọng trong hoạt động kinh doanh và đầu tư toàn cầu, trong đó ngành Ngân hàng giữ vai trò trung tâm trong việc định hình các mô hình tài chính bền vững và hỗ trợ chuyển đổi nền kinh tế theo hướng xanh hơn. ESG không chỉ là một yếu tố quan trọng trong quản trị rủi ro, mà còn giúp các ngân hàng tạo ra lợi thế cạnh tranh, thu hút dòng vốn dài hạn và củng cố lòng tin của khách hàng cũng như nhà đầu tư. Các tiêu chuẩn ESG ngày càng trở thành yêu cầu bắt buộc đối với các tổ chức tài chính trên thế giới, đòi hỏi cần có sự điều chỉnh chiến lược kinh doanh để phù hợp với các xu hướng quốc tế.

Việc tích hợp ESG vào hoạt động

ngân hàng không chỉ giúp kiểm soát rủi ro tín dụng mà còn mở ra cơ hội phát triển các sản phẩm tài chính mới như tín dụng xanh, trái phiếu bền vững và các quỹ đầu tư ESG. Các ngân hàng ngày càng phải đối mặt với áp lực từ các nhà đầu tư tổ chức, khách hàng và các cơ quan quản lý nhằm đảm bảo rằng hoạt động của họ không chỉ tập trung vào lợi nhuận mà còn cân nhắc đến các yếu tố môi trường và xã hội. Đồng thời, nhiều chính phủ trên thế giới, bao gồm Việt Nam, đã và đang ban hành các chính sách khuyến khích hoặc bắt buộc các ngân hàng áp dụng ESG như một phần trong chiến lược tài chính quốc gia.

Bên cạnh đó, việc triển khai ESG trong ngân hàng còn giúp nâng cao tính minh bạch và trách nhiệm giải trình, từ đó cải thiện khả năng tiếp

cận các nguồn vốn quốc tế và giảm chi phí vốn vay. Sự phát triển của công nghệ như trí tuệ nhân tạo (AI) và dữ liệu lớn (Big Data) cũng hỗ trợ các ngân hàng trong việc đánh giá và theo dõi tác động ESG của danh mục đầu tư. Tuy nhiên, để tận dụng được những lợi ích này, các ngân hàng cần có chiến lược rõ ràng, cam kết mạnh mẽ từ lãnh đạo và đầu tư đáng kể vào việc nâng cao năng lực quản trị ESG trong toàn bộ tổ chức.

Tại Việt Nam, sự quan tâm đối với ESG trong ngành Ngân hàng đang ngày càng gia tăng, phản ánh qua việc ban hành nhiều chính sách hỗ trợ từ chính phủ và sự tham gia tích cực của các tổ chức tài chính quốc tế. Các chính sách này bao gồm những điều chỉnh về quy định tín dụng xanh, yêu cầu

công bố thông tin ESG, cũng như các sáng kiến hỗ trợ doanh nghiệp áp dụng thực hành bền vững. Ngoài ra, nhiều ngân hàng thương mại đã chủ động triển khai các sản phẩm tài chính xanh, góp phần thúc đẩy xu hướng ESG trong ngành tài chính Việt Nam.

Tuy nhiên, việc triển khai ESG vẫn đối mặt với nhiều thách thức. Một trong những trở ngại lớn nhất là sự thiếu nhất quán trong quy định pháp lý, khi các tiêu chuẩn ESG chưa được đồng bộ và có sự khác biệt giữa các lĩnh vực. Việc đo lường tác động ESG cũng là một bài toán khó, bởi các chỉ số đánh giá chưa được thống nhất, khiến ngân hàng gặp khó khăn trong việc xác định rủi ro và cơ hội liên quan đến ESG. Ngoài ra, một số tổ chức tín dụng vẫn chưa có đủ năng lực và kinh nghiệm để triển khai ESG một cách hiệu quả, do thiếu nhân sự chuyên môn và công cụ phân tích phù hợp.

Để khắc phục những thách thức này, các ngân hàng cần phát triển khung đánh giá ESG rõ ràng, bao gồm các chỉ tiêu cụ thể để đo lường tác động của ESG trong hoạt động tài chính. Đồng thời, việc hợp tác với các tổ chức quốc tế và tận dụng

nguồn vốn từ các quỹ đầu tư xanh có thể giúp ngân hàng tăng cường khả năng tài chính và nâng cao năng lực triển khai ESG. Ngoài ra, việc xây dựng các chương trình đào tạo chuyên sâu cho nhân viên ngân hàng về ESG cũng là một giải pháp quan trọng, giúp nâng cao hiểu biết và khả năng thực thi các chính sách ESG trong hoạt động tín dụng và đầu tư.

Bài viết tập trung phân tích hành lang pháp lý hiện hành, đánh giá những rào cản và cơ hội trong quá trình triển khai ESG, đồng thời đề xuất các giải pháp chính sách nhằm thúc đẩy ESG trong ngành Ngân hàng Việt Nam.

## 2. KHUNG PHÁP LÝ VỀ ESG TRONG NGÀNH NGÂN HÀNG VIỆT NAM

### 2.1. Các quy định hiện hành

#### ❖ Luật Bảo vệ Môi trường 2020

Luật Bảo vệ Môi trường 2020 là nền tảng pháp lý quan trọng trong việc thúc đẩy ESG tại Việt Nam. Luật này đặt ra các yêu cầu nghiêm ngặt về đánh giá tác động môi trường đối với các dự án đầu tư, bao gồm cả lĩnh vực tài chính và ngân hàng. Theo quy định, các tổ

chức tài chính có trách nhiệm xem xét yếu tố môi trường trong quá trình phê duyệt tín dụng, đồng thời khuyến khích đầu tư vào các dự án thân thiện với môi trường. Đây là cơ sở quan trọng để hình thành tín dụng xanh trong ngành Ngân hàng, giúp giảm thiểu tác động tiêu cực đến hệ sinh thái và khuyến khích các doanh nghiệp hướng tới mô hình kinh doanh bền vững.

#### ❖ Luật Chứng khoán 2019

Luật Chứng khoán 2019 quy định rõ về trách nhiệm công khai thông tin ESG của các doanh nghiệp niêm yết trên sàn giao dịch chứng khoán. Các ngân hàng, với tư cách là tổ chức tài chính quan trọng, cũng phải tuân thủ các yêu cầu về minh bạch thông tin liên quan đến ESG trong các báo cáo tài chính và chiến lược phát triển. Việc công khai báo cáo ESG giúp nhà đầu tư đánh giá chính xác mức độ cam kết của doanh nghiệp đối với phát triển bền vững, đồng thời tạo áp lực buộc các tổ chức tài chính nâng cao trách nhiệm xã hội và môi trường của mình.

#### ❖ Luật Các tổ chức tín dụng 2024

Luật Các tổ chức tín dụng 2024 đã có những điều chỉnh quan trọng nhằm thúc đẩy ESG trong lĩnh vực ngân hàng. Các quy định mới yêu



ẢNH: ĐỨC TRUNG

Ngân hàng cần đánh giá các rủi ro môi trường và xã hội trước khi cấp tín dụng, đồng thời ưu tiên các dự án có tác động tích cực đến phát triển bền vững



cầu các tổ chức tín dụng phải tích hợp ESG vào quản trị rủi ro và chiến lược kinh doanh. Cụ thể, ngân hàng cần đánh giá các rủi ro môi trường và xã hội trước khi cấp tín dụng, đồng thời ưu tiên các dự án có tác động tích cực đến phát triển bền vững. Việc này không chỉ giúp nâng cao trách nhiệm xã hội của các ngân hàng, mà còn tạo động lực để các doanh nghiệp tuân thủ các tiêu chuẩn ESG nhằm tiếp cận nguồn vốn dễ dàng hơn.

❖ Nghị định 08/2022/NĐ-CP về tín dụng xanh

Nghị định 08/2022/NĐ-CP là một bước tiến quan trọng trong việc thúc đẩy tài chính bền vững tại Việt Nam. Nghị định này khuyến khích các ngân hàng phát triển danh mục tín dụng xanh, tức là tập trung vốn vào các dự án thân thiện với môi trường như năng lượng tái tạo, công nghệ tiết kiệm năng lượng và sản xuất xanh. Để hỗ trợ điều này, Nghị định cũng đề xuất các chính sách ưu đãi về lãi suất và thuế nhằm tạo động lực cho các ngân hàng đầu tư mạnh hơn vào lĩnh vực này. Tuy nhiên, thách thức lớn nhất vẫn là việc triển khai các tiêu chí cụ thể để xác định dự án nào đủ điều kiện hưởng ưu đãi.

❖ Chiến lược Quốc gia về tăng trưởng xanh (2021-2030)

Chiến lược Quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030 là một định hướng quan trọng trong việc thúc đẩy ESG tại Việt Nam. Chiến lược này xác định rõ vai trò của các ngân hàng trong việc phân bổ nguồn vốn theo hướng bền vững, giảm phát thải khí nhà kính và thúc đẩy phát triển năng lượng tái tạo. Các ngân hàng được khuyến khích đưa ra các chính sách tín dụng ưu đãi cho doanh nghiệp thực hiện các giải pháp xanh, đồng thời triển khai các công cụ tài chính sáng tạo như trái phiếu xanh, quỹ đầu tư bền vững và các chương trình hỗ trợ tài chính xanh khác.

## 2.2. Hướng dẫn từ Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

❖ Yêu cầu các tổ chức tín dụng

áp dụng ESG trong quản trị rủi ro

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) đã ban hành nhiều quy định nhằm yêu cầu các tổ chức tín dụng tích hợp ESG vào quản trị rủi ro (đơn cử như: Quyết định 1604/QĐ-NHNN và Thông tư 17/2022/TT-NHNN). Theo đó, các ngân hàng phải đánh giá tác động của các yếu tố môi trường, xã hội và quản trị đối với danh mục tín dụng của mình. Cụ thể, NHNN yêu cầu các tổ chức tín dụng phải xây dựng các chính sách quản trị rủi ro bền vững, bao gồm tiêu chí đánh giá rủi ro ESG trước khi cấp tín dụng. Điều này không chỉ giúp giảm thiểu rủi ro tài chính từ các dự án có tác động tiêu cực đến môi trường và xã hội mà còn tạo động lực để các doanh nghiệp áp dụng các tiêu chuẩn phát triển bền vững. Việc lồng ghép ESG vào quản trị rủi ro đòi hỏi các tổ chức tín dụng phải có hệ thống đánh giá phù hợp, đội ngũ chuyên gia đủ năng lực và cơ sở dữ liệu mạnh để phân tích rủi ro dài hạn một cách hiệu quả.

❖ Các chính sách tín dụng xanh hỗ trợ doanh nghiệp bền vững

Nhằm thúc đẩy phát triển bền vững, NHNN đã ban hành các chính sách khuyến khích tín dụng xanh. Các tổ chức tín dụng được khuyến khích dành một phần danh mục tín dụng để hỗ trợ các dự án thân thiện với môi trường, bao gồm năng lượng tái tạo, nông nghiệp công nghệ cao, sản xuất xanh và các sáng kiến giảm thiểu ô nhiễm. Để khuyến khích ngân hàng tham gia vào tín dụng xanh, NHNN đã đề xuất các ưu đãi về lãi suất và chính sách thuế cho các khoản vay thuộc danh mục xanh. Tuy nhiên, một trong những thách thức lớn nhất là việc xác định và phân loại các dự án đáp ứng tiêu chuẩn tín dụng xanh. NHNN đang phối hợp với các tổ chức quốc tế để xây dựng bộ tiêu chí đánh giá chuẩn mực, giúp ngân hàng dễ dàng triển khai tín dụng xanh mà vẫn đảm bảo hiệu quả tài chính. Đồng thời, việc giám sát thực hiện tín dụng xanh cũng được quan

tâm nhằm đảm bảo các khoản vay thực sự mang lại tác động tích cực đến môi trường và xã hội.

## 3. THÁCH THỨC VÀ CƠ HỘI ĐỐI VỚI NGÀNH NGÂN HÀNG

### 3.1. Thách thức

❖ Thiếu khuôn khổ pháp lý và cơ chế giám sát toàn diện

Mặc dù ESG đã trở thành xu hướng quan trọng trong ngành tài chính, nhưng Việt Nam vẫn chưa có một bộ quy định pháp lý hoàn chỉnh và cụ thể để điều chỉnh việc triển khai ESG trong ngành Ngân hàng. Các quy định hiện hành còn mang tính khuyến khích hơn là bắt buộc, khiến một số tổ chức tín dụng chưa thực sự chú trọng đến ESG trong hoạt động của mình. Hơn nữa, cơ chế giám sát thực thi ESG vẫn chưa hoàn thiện, có thể dẫn đến tình trạng báo cáo ESG mang tính hình thức hơn là thực chất. Việc thiếu cơ quan kiểm soát độc lập để đánh giá và theo dõi thực hiện ESG khiến cho quá trình áp dụng còn gặp nhiều khó khăn, đồng thời làm giảm mức độ tin cậy đối với các cam kết ESG của các tổ chức tài chính.

❖ Khó khăn trong đánh giá tác động ESG

Một trong những thách thức lớn nhất khi triển khai ESG trong ngành Ngân hàng là khó khăn trong việc đo lường và đánh giá tác động của các tiêu chí ESG. Các ngân hàng hiện chưa có bộ tiêu chuẩn chung về ESG để áp dụng một cách thống nhất, khiến quá trình đánh giá trở nên phức tạp. Ngoài ra, dữ liệu ESG thường mang tính dài hạn, trong khi các tổ chức tài chính có xu hướng tập trung vào lợi nhuận ngắn hạn. Điều này dẫn đến việc ngân hàng gặp khó khăn trong việc xác định các rủi ro môi trường, xã hội và quản trị liên quan đến danh mục đầu tư. Bên cạnh đó, việc thiếu hụt công cụ phân tích và nguồn dữ liệu đáng tin cậy về ESG cũng làm giảm hiệu quả của các quyết định tài chính bền vững, khiến quá trình triển khai ESG chưa





Một trong những yêu cầu cấp thiết để thúc đẩy ESG trong ngành ngân hàng là hoàn thiện hệ thống pháp lý một cách toàn diện và đồng bộ

đạt được kết quả như mong đợi.

❖ Chiến lược chuyển đổi và đào tạo nhân sự

Việc áp dụng ESG không chỉ đòi hỏi thay đổi về chính sách mà còn yêu cầu một chiến lược chuyển đổi rõ ràng trong tổ chức. Tuy nhiên, một số ngân hàng tại Việt Nam vẫn chưa có chiến lược cụ thể để tích hợp ESG vào hoạt động kinh doanh dài hạn. Việc thay đổi từ mô hình tài chính truyền thống sang mô hình ESG đòi hỏi nguồn lực lớn, bao gồm đầu tư vào công nghệ, cải thiện hệ thống quản lý rủi ro và đào tạo đội ngũ nhân sự. Các ngân hàng hiện vẫn thiếu nhân sự có chuyên môn sâu về ESG, khiến việc triển khai còn gặp hạn chế. Ngoài ra, do ESG là một lĩnh vực mới, nhiều nhà quản lý chưa có đầy đủ kiến thức để đưa ra các quyết định tài chính phù hợp với nguyên tắc ESG. Do đó, cần có các chương trình đào tạo bài bản và cơ chế hỗ trợ để giúp các ngân hàng thích ứng với yêu cầu ESG một cách hiệu quả.

### 3.2. Cơ hội

❖ Xu hướng đầu tư xanh tăng cao  
Trong bối cảnh biến đổi khí hậu

và yêu cầu phát triển bền vững ngày càng gia tăng, đầu tư xanh đang trở thành xu hướng tất yếu trên toàn cầu. Tại Việt Nam, chính phủ đã có nhiều chính sách khuyến khích các tổ chức tài chính hướng đến tín dụng xanh và tài chính bền vững. Các ngân hàng có cơ hội tận dụng dòng vốn từ các quỹ đầu tư xanh, trái phiếu xanh và các tổ chức tài chính quốc tế để tài trợ cho các dự án thân thiện với môi trường. Bên cạnh đó, khách hàng cũng ngày càng quan tâm đến yếu tố ESG trong các quyết định tài chính, từ đó tạo động lực để các ngân hàng phát triển các sản phẩm tín dụng bền vững. Xu hướng này không chỉ giúp các ngân hàng nâng cao uy tín thương hiệu, mà còn mở ra cơ hội tiếp cận nguồn vốn ưu đãi và nâng cao năng lực cạnh tranh trên thị trường tài chính.

❖ Các sáng kiến hợp tác quốc tế  
Việt Nam đang tích cực tham gia các sáng kiến và tổ chức quốc tế nhằm thúc đẩy ESG trong ngành tài chính. Các ngân hàng Việt Nam có cơ hội hợp tác với các tổ chức như Ngân hàng Thế giới (WB), Quỹ Tiền

tệ Quốc tế (IMF), Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) và các tổ chức tài chính khu vực để học hỏi kinh nghiệm, tiếp cận nguồn vốn ưu đãi và áp dụng các mô hình tài chính bền vững. Các chương trình hợp tác này không chỉ hỗ trợ về mặt tài chính, mà còn giúp nâng cao năng lực quản trị ESG của các tổ chức tín dụng. Ngoài ra, việc tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới như CPTPP hay EVFTA cũng đòi hỏi các ngân hàng phải áp dụng tiêu chuẩn nâng cao ESG để đáp ứng yêu cầu của thị trường quốc tế, từ đó, có thể mở rộng cơ hội kinh doanh, thu hút vốn đầu tư nước ngoài và tăng cường vị thế trên thị trường tài chính toàn cầu.

❖ Đầu tư công nghệ AI, Big Data giúp quản trị ESG

Việc ứng dụng công nghệ hiện đại như trí tuệ nhân tạo (AI) và dữ liệu lớn (Big Data) đóng vai trò quan trọng trong việc tối ưu hóa quản trị ESG trong ngành Ngân hàng. AI có thể giúp phân tích dữ liệu ESG nhanh chóng, nhận diện các rủi ro tiềm ẩn và cung cấp thông tin chính xác để đưa ra quyết định tài chính



Ứng dụng công nghệ như AI, Big Data và Blockchain vào quản trị ESG sẽ giúp nâng cao hiệu suất và tính minh bạch trong hệ thống ngân hàng

bền vững. Big Data giúp ngân hàng thu thập và xử lý lượng lớn thông tin từ các nguồn khác nhau, bao gồm dữ liệu môi trường, xã hội và quản trị để đánh giá tác động ESG một cách toàn diện. Việc đầu tư vào các công nghệ này không chỉ giúp ngân hàng nâng cao khả năng kiểm soát rủi ro ESG mà còn tối ưu hóa quy trình đánh giá tín dụng, giúp phân bổ nguồn vốn hiệu quả hơn. Bên cạnh đó, việc ứng dụng Blockchain trong báo cáo ESG cũng có thể giúp nâng cao tính minh bạch và đáng tin cậy của thông tin ESG, tạo lòng tin cho nhà đầu tư và khách hàng.

#### 4. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH

❖ Hoàn thiện khung pháp lý về ESG

Một trong những yêu cầu cấp thiết để thúc đẩy ESG trong ngành Ngân hàng là hoàn thiện hệ thống pháp lý một cách toàn diện và đồng bộ. Hiện tại, các quy định về ESG tại Việt Nam vẫn còn phân tán, chưa có một khuôn khổ pháp lý thống nhất để điều chỉnh việc áp dụng ESG trong ngành tài chính. Điều này dẫn đến sự chậm trễ trong việc triển khai các chính sách tài chính bền vững và khiến các ngân hàng thiếu định hướng rõ ràng khi thực hiện các tiêu chuẩn ESG. Ngoài ra, do ESG chưa

được đưa vào hệ thống quy định bắt buộc, nhiều tổ chức tín dụng vẫn chưa thực sự chú trọng đến việc tích hợp ESG vào hoạt động quản trị và đầu tư của mình.

Để khắc phục tình trạng này, cần có một khung pháp lý ESG toàn diện với các điều khoản cụ thể về trách nhiệm của các ngân hàng trong việc thực hiện ESG. Điều này bao gồm quy định chi tiết về công bố thông tin ESG, cơ chế kiểm tra, đánh giá việc tuân thủ, cũng như các chế tài xử lý đối với các trường hợp vi phạm. Việc thiết lập một bộ tiêu chuẩn ESG quốc gia có thể giúp các tổ chức tài chính có một lộ trình thực hiện nhất quán, đảm bảo ESG không chỉ là một xu hướng mà trở thành một phần quan trọng trong hoạt động tài chính bền vững.

Ngoài ra, chính phủ cũng cần có các chính sách khuyến khích mạnh mẽ hơn để thúc đẩy các ngân hàng chủ động tham gia vào tài chính xanh. Các ưu đãi về thuế, cơ chế hỗ trợ lãi suất cho các khoản vay ESG hoặc các chương trình hỗ trợ từ quỹ đầu tư bền vững có thể giúp các tổ chức tài chính mạnh dạn hơn trong việc triển khai các sản phẩm tín dụng xanh. Hơn nữa, sự hợp tác với các tổ chức tài chính quốc tế cũng đóng vai trò quan trọng trong việc tiếp nhận nguồn vốn xanh, đồng thời học hỏi kinh nghiệm để xây

dựng một khung pháp lý ESG phù hợp với chuẩn mực toàn cầu.

❖ Xây dựng cơ chế giám sát hiệu quả

Để đảm bảo ESG được thực thi một cách hiệu quả, cần thiết lập một cơ chế giám sát toàn diện, minh bạch và có hệ thống. Hiện nay, vẫn chưa có một cơ quan giám sát chuyên trách việc triển khai ESG trong lĩnh vực ngân hàng, dẫn đến tình trạng thiếu nhất quán trong thực thi các tiêu chuẩn ESG giữa các tổ chức tín dụng. Việc thiếu một bộ tiêu chuẩn thống nhất cùng với sự phân tán trong các quy định hiện hành khiến các ngân hàng gặp khó khăn trong việc báo cáo và tuân thủ ESG một cách hiệu quả.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam có thể đóng vai trò trung tâm trong việc giám sát ESG, ban hành các quy định yêu cầu kiểm toán ESG định kỳ đối với các tổ chức tín dụng. Điều này sẽ giúp đảm bảo các ngân hàng thực sự tuân thủ các tiêu chuẩn ESG thay vì chỉ dừng lại ở mức báo cáo. Đồng thời, cần thành lập các cơ quan giám sát độc lập để đánh giá mức độ tuân thủ ESG của các ngân hàng, từ đó đảm bảo rằng các khoản đầu tư tài chính xanh thực sự mang lại tác động bền vững, tránh tình trạng “greenwashing” (tuyên bố xanh nhưng không thực hiện).

Bên cạnh đó, công nghệ có thể

đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả giám sát ESG. Việc áp dụng AI và Blockchain có thể giúp tăng cường tính minh bạch, tự động hóa quy trình thu thập và phân tích dữ liệu ESG, giảm thiểu gian lận và nâng cao độ chính xác trong báo cáo ESG. Blockchain có thể giúp tạo ra một hệ thống dữ liệu ESG minh bạch, chống giả mạo, cho phép các bên liên quan dễ dàng theo dõi và kiểm tra mức độ tuân thủ ESG của từng tổ chức tài chính. AI có thể hỗ trợ phân tích dữ liệu ESG theo thời gian thực, dự đoán rủi ro và đề xuất các giải pháp phù hợp nhằm tối ưu hóa chiến lược ESG trong hệ thống ngân hàng.

#### ❖ **Đẩy mạnh hỗ trợ tín dụng xanh**

Một trong những biện pháp quan trọng để thúc đẩy ESG là mở rộng chính sách hỗ trợ tín dụng xanh, đảm bảo rằng các doanh nghiệp có đủ nguồn lực tài chính để thực hiện các dự án bền vững. Hiện tại, các ngân hàng vẫn tương đối e ngại trong việc cấp vốn cho các dự án xanh do chi phí đầu tư ban đầu cao, thời gian hoàn vốn dài và rủi ro lợi nhuận chưa rõ ràng. Điều này làm hạn chế khả năng tiếp cận vốn của các doanh nghiệp đang muốn chuyển đổi mô hình kinh doanh theo hướng bền vững. Bên cạnh đó, các tiêu chí để xác định dự án xanh đủ điều kiện vay vốn vẫn chưa thống nhất, khiến các ngân hàng gặp khó khăn trong việc ra quyết định cấp tín dụng.

Để khắc phục vấn đề này, chính phủ cần sớm ban hành danh mục

phân loại dự án xanh, đồng thời triển khai các chương trình bảo lãnh tín dụng dành riêng cho các dự án thân thiện với môi trường, giúp giảm thiểu rủi ro cho ngân hàng khi cấp vốn. Bên cạnh đó, việc cung cấp các gói vay ưu đãi với lãi suất thấp cho các doanh nghiệp thực hiện ESG sẽ tạo động lực để họ mạnh dạn đầu tư vào các dự án xanh. Ngoài ra, cần có sự hợp tác giữa các tổ chức tài chính quốc tế và nhà nước để xây dựng quỹ tài chính xanh, giúp huy động vốn từ nhiều nguồn khác nhau nhằm hỗ trợ tín dụng xanh một cách hiệu quả.

Các ngân hàng cũng cần phát triển các sản phẩm tài chính sáng tạo như trái phiếu xanh, quỹ đầu tư bền vững và các khoản vay ưu đãi theo mô hình ESG. Việc áp dụng công nghệ số trong đánh giá và quản lý rủi ro tín dụng xanh sẽ giúp nâng cao tính minh bạch và hiệu quả của quá trình cấp vốn. Ngoài ra, các ngân hàng cần hợp tác chặt chẽ với doanh nghiệp để tư vấn, hỗ trợ họ trong việc đáp ứng các tiêu chuẩn ESG, từ đó nâng cao khả năng tiếp cận nguồn vốn và đẩy mạnh quá trình chuyển đổi kinh tế xanh tại Việt Nam.

## 5. KẾT LUẬN

Việc triển khai ESG trong ngành Ngân hàng Việt Nam mang lại nhiều lợi ích nhưng cũng đặt ra không ít thách thức. Với sự gia tăng nhận thức về tầm quan trọng của ESG, các ngân hàng cần chủ động

hơn trong việc tích hợp các yếu tố ESG vào chiến lược hoạt động của mình. Tuy nhiên, để ESG thực sự trở thành tiêu chuẩn trong hệ thống tài chính, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan quản lý nhà nước, các tổ chức tín dụng và doanh nghiệp nhằm tạo ra một hệ sinh thái bền vững.

Một trong những yếu tố quan trọng nhất để ESG phát triển bền vững tại Việt Nam là việc hoàn thiện khung pháp lý. Việc ban hành các quy định cụ thể, kết hợp với cơ chế giám sát chặt chẽ, sẽ giúp nâng cao tính minh bạch và hiệu quả thực thi ESG trong ngành Ngân hàng. Ngoài ra, chính phủ và Ngân hàng Nhà nước cần tiếp tục có các chính sách khuyến khích tài chính xanh, tạo điều kiện cho các ngân hàng mở rộng danh mục tín dụng xanh và đầu tư vào các dự án bền vững.

Bên cạnh đó, ứng dụng công nghệ như AI, Big Data và Blockchain vào quản trị ESG sẽ giúp nâng cao hiệu suất và tính minh bạch trong hệ thống ngân hàng. Việc đầu tư vào nguồn nhân lực, đào tạo chuyên sâu về ESG cho các cán bộ ngân hàng cũng là yếu tố quan trọng giúp ngành tài chính Việt Nam tiếp cận tốt hơn với các tiêu chuẩn quốc tế. Trong tương lai, với các chính sách phù hợp và sự cam kết mạnh mẽ từ các tổ chức tài chính, ESG sẽ trở thành một phần không thể thiếu trong hệ thống ngân hàng Việt Nam, góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế bền vững ♦

### TÀI LIỆU THAM KHẢO:

- Nguyễn Đức Trung, & Lữ Hữu Chí. (2023). Tầm quan trọng của chia sẻ thông tin tín dụng và lợi ích tiềm năng từ ứng dụng công nghệ Blockchain. *Tạp chí Ngân hàng*, Số đặc biệt/Tháng 7, 35–49.
- Nguyễn Đức Trung, & Lữ Hữu Chí. (2025). Cơ hội và thách thức của ngành Ngân hàng trong việc đạt mục tiêu ESG. *Tạp chí Ngân hàng*, Số 4/2025, 11–17.
- Nguyễn Minh Phong, Nguyễn Trần Minh Tri, & Nguyễn Thị Duyên. (2024, May). Thông điệp từ áp dụng ESG trong ngành Ngân hàng. *Tạp chí Ngân hàng*. <https://tapchinganhang.gov.vn/thong-diep-tu-ap-dung-esg-trong-nganh-ngan-hang-7447.html>
- Nguyễn Văn Thích, & Lữ Hữu Chí. (2023). Công nghệ Blockchain và sự định hình lại mô hình kinh doanh trong lĩnh vực ngân hàng. *Tạp chí Ngân hàng*, 11/Tháng 6, 10–14.
- OECD. (2021). "Guidelines on Environmental, Social and Governance (ESG) for Financial Institutions." Paris.
- PwC. (2022). Báo cáo về Mức độ sẵn sàng thực hành ESG tại Việt Nam năm 2022. PwC. <https://www.pwc.com/vn/vn/publications/vietnam-publications/esg-readiness-2022.html>
- World Bank. (2022). "Sustainable Finance and ESG Implementation in Emerging Markets." Washington, D.C.